

İlgili Kanun / Madde
6098 S. TBK/432,438

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/1094

Karar No. 2025/4062

Tarihi: 05.05.2025

- **İŞİN NİTELİĞİ GEREĞİ TARIM İŞİ OLMASI**
- **KIDEM TAZMİNATI TALEP EDİLEMEYECEĞİ**
- **İHBAR TAZMİNATI VE YILLIK İZİN TALEP EDİLEBİLECEĞİ**

ÖZETİ Davacının yaptığı işin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, işin tarım işi olması nedeniyle uyumsuzluğa 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (6098 sayılı Kanun) hükümlerinin uygulanması gerektiği açıktır. Bu nedenle davacının kıdem tazminatı hakkı bulunmasa da 6098 sayılı Kanun'un 432 ve 438. maddeleri uyarınca ihbar tazminatı ve aynı Kanun'un 422. maddesi uyarınca yıllık ücretli izin alacağının hesaplanarak hüküm altına alınması gerekir.

Diğer yandan, davacının çalıştığı süre boyunca çalışmasına karşılık davalıya ait evde kaldığı anlaşılacakla, çalıştığı süre boyunca asgari ücret üzerinden hak kazandığı toplam ücret miktarından oturduğu evin kira bedeli tespit edilip mahsup edilmek suretiyle ödenmeyen ücret alacağının ve asgari geçim indirimi alacağının da hüküm altına alınması gerekir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacının davalı bünyesinde 2005 yılında çalışmaya başladığını, 2005-2013 yılları arasında kesintili olarak hayvanlara ve bahçeye bakma şeklinde çalıştığını, 2013 yılından 2018 yılının Ekim ayına kadar

kesintisiz olarak çalıştığını ve 2018 yılının Ekim ayı itibarıyla son 5 yıla ait ücret alacağı dâhil işçilik alacaklarını almadan iş sözleşmesinin feshedildiğini, davalıya ait narenciye bahçesindeki kulübenin davalı tarafından davacıya tahsis edildiğini, davalıya ait bahçenin her türlü işinin davacıya yaptırıldığını, davacının davalı bünyesinde sigortasız olarak çalıştırıldığını, hak ettiği ücreti istemesi üzerine iş sözleşmesinin davalı tarafça haksız olarak sonlandırıldığını belirterek kıdem ve ihbar tazminatları ile ücret, yıllık ücretli izin, asgari geçim indirimi, fazla çalışma, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının kaldığı kulübede çok cüzi miktarda kiracı olarak oturduğunu, davacının davalıya ait kulübede ikamet ederken önce Yalçın Orman Ürünleri İnş. San. Ltd. Şti.nde 4 yıl çalıştığını, bunu kanıtlayacak şekilde Sarılar Otomotiv Firmasına ait veresiye benzin senedinde davacının imzasının olduğunu, davacının ilgili işletmede çalıştığına dair puantaj kayıtlarının dosyaya sunulduğunu ve bunlar incelendiğinde davacının Yalçın Orman Ürünleri İnş. San. Ltd. Şti.nde çalıştığının görüleceğini, daha sonra davacının Çek-El Elektrik San. Tic. Ltd. Şti.nde uzun yıllar sigortalı olarak çalıştığını, davalı bünyesinde değil başka işverenler nezdinde çalışmasının bulunduğunu, bu nedenle davacı ile müvekkili arasında iş ilişkisi ve dolayısıyla bağlılık unsurunun oluşmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının hizmet dökümünde davalı yanındaki çalışmasının görülmediği, dinlenen tanıkların davacının davalı yanında çalıştığına ilişkin görgüye dayalı bilgilerinin olmadığı ve davacının davalı yanındaki çalışmasını ispat edemediği gerekçeleriyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacı tanıklarının beyanlarının ve davacı tarafça dosyaya sunulan delillerin davacının davalı bünyesinde bağımlılık unsuruyla fiilen sigortasız olarak çalıştığını kabule yeterli olmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Davacının, davalının bahçesine bakmakla (sulama, gübre, budama, bakım vb.) birlikte evin özel işleri de dâhil olmak üzere davalının her işinde, 2005-2013 yılları arasında aralıklarla, 2013-2018 yılları arasında aralıksız ve kesintisiz olarak çalıştığını,

2. Davalı tarafından davacının çalıştığı süre boyunca Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kaydı yapılmadığını,

3. Davacının kendisinin yanında çalıştığını beyan eden davalı tanığı F.A'nın beyanının SGK kayıtlarıyla denetlenmediğini,

4. Dosyaya sunulan resim ve video kayıtlarında tarih bulunmadığı gerekçesiyle bu delillerin karara esas alınmamasının hatalı olduğunu,

5. Davalı tanığının, davacının davalıya ait evde oturduğunu beyan ettiğini ve davacının davalıya ait evde kiracı sıfatıyla oturduğunu gösterir hiçbir delilin de dosyaya sunulmadığını ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, taraflar arasında hizmet sözleşmesi bulunup bulunmadığı ve davacının dava konusu alacaklara hak kazanıp kazanmadığına ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davacı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Somut uyuşmazlıkta; davacı, davalıya ait narenciye bahçesinin bakımı, sulanması, gübrelenmesi ve budanması hizmetlerinde çalıştığını, bahçedeki evde oturma karşılığında tüm bu işlerin kendisine yaptırıldığını, çalıştığı süre boyunca hiç ücret ödenmediğini, iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı neden olmadan feshedildiğini belirterek kıdem ve ihbar tazminatları ile bir kısım işçilik alacağının hüküm altına alınmasını istemiştir.

Davalı ise davacıyla aralarında iş ilişkisi bulunmadığını ve davacının, kendi evinde kiracı olarak oturduğunu belirterek davanın reddini istemiştir.

Yargılama sırasında dinlenen davacı tanıkları, davacının dava konusu işyerinde çalıştığını açıklamışlardır. Davalı tanıklarından biri, davacının davalı bünyesinde çalışmadığını, diğeri ise davacının davalıya ait evde oturduğunu ifade etmiştir. Tanık beyanları, davacının çalışma karşılığında davalıya ait evde oturduğu yönündeki iddiasını teyit etmektedir. Dosya içeriğine ve özellikle davacı tanıklarının beyanlarına göre taraflar arasında iş ilişkisinin varlığının ve davacının davalıya ait işyerinde 01.01.2013-30.09.2018 tarihleri arasında çalıştığının kabulü gerekir.

Davacının yaptığı işin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, işin tarım işi olması nedeniyle uyuşmazlığa 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (6098 sayılı Kanun) hükümlerinin uygulanması gerektiği açıktır. Bu nedenle davacının kıdem tazminatı hakkı bulunmasa da 6098 sayılı Kanun'un 432 ve 438. maddeleri uyarınca ihbar tazminatı ve aynı Kanun'un 422. maddesi uyarınca yıllık ücretli izin alacağının hesaplanarak hüküm altına alınması gerekir.

Diğer yandan, davacının çalıştığı süre boyunca çalışmasına karşılık davalıya ait evde kaldığı anlaşılacakla, çalıştığı süre boyunca asgari ücret üzerinden hak kazandığı toplam ücret miktarından oturduğu evin kira bedeli tespit edilip mahsup

edilmek suretiyle ödenmeyen ücret alacağının ve asgari geçim indirimi alacağının da hüküm altına alınması gerekir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

05.05.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.